

เทศน์เช้า วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมนะ ตั้งใจฟังธรรม สัจธรรมเป็นความจริงที่เราแสวงหา ที่เราแสวงหา เราเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา ถ้าพระพุทธศาสนา คนที่มีจิตใจเป็นธรรมๆ นะ ดูจิตใจเป็นธรรมลี เวลาสังคมเขาสงสัย เวลาพระบวชมาตั้งแต่เด็กแต่น้อยอยู่กันทั้งชีวิตมันมีความสุขมาได้ยังไง

ถ้าความสุขนะ คุณสิ เวลาक्षัตริย์ในสมัยพุทธกาลสละราชอำนาจมาประพฤติปฏิบัติ อยู่โคนต้นไม้ “สุขหนอๆ”

นั่งอยู่บนราชบัลลังก์กับนั่งอยู่โคนต้นไม้มันมีความสุขต่างกันอย่างไร

แต่มีความสุขต่างกันได้ มีความสุขได้เพราะมันมีคุณธรรมในหัวใจ

ถ้ามีคุณธรรมในหัวใจ คุณสิ ความรู้สึก ความนึกคิด สัจธรรมเวลามันเกิดขึ้น คีล สมาธิ ปัญญา มันกำราบปราบปรามกิเลสค้นหาความทะยานอยากของเราสิ้นราบคาบไปในหัวใจ มันมีความสุขในหัวใจอยู่แล้ว อยู่ที่โคนไม้มันก็มีสุข อยู่ที่ไหนมันก็มีสุขไหม

แต่คนเกิดมา คนเราจิตใจของเรามันแล้วแต่อำนาจวาสนาของคน อำนาจวาสนาของคน ธรรมๆ ธรรมะที่มันเป็นสัจธรรมเป็นความจริง

คนที่บวชพระมาๆ พระต้องเลอเลิศ พระต้องเป็นที่น่าไว้วางใจได้ พระบางองค์ พระที่เป็นครูบาอาจารย์ของเราที่เราใกล้ชิด คนใกล้ชิดมันจะรู้กันเองว่าดีหรือชั่ว คีลจะรู้ได้ต่อเมื่อเราอยู่ด้วยกัน ธรรมะจะรู้ได้ตอนเทศน์ว่าการ

ธรรมะจะรู้ได้ตอนพูด คนฉลาด คนโง่ เวลาพูดออกมาจะรู้ว่าฉลาดหรือโง่ แต่คนที่จะดีหรือไม่ดีอยู่ที่การใกล้ชิด เราอยู่ด้วยกัน ๑๐ ปี ๒๐ ปี ๓๐ ปี สิ่งที่ไม่ดีงามต่างๆ มันต้องโผล่ออกมาแน่นอน

นี่ไง สิ่งที่เป็นสัจจะๆ ความจริง ความจริงมันเป็นอย่างนั้น ถ้ามันเป็นความสุข ความสุขอย่างนี้ เราเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา เรามีจิตใจของเราที่มันเป็นธรรมหรือไม่ ที่เป็นธรรมหรือไม่

เรามีหน้าที่การงานของเรา หน้าที่การงานของเรา เราทำเพื่อความเป็นธรรมๆ โลกนี้เรียกร้องความเป็นธรรม เกิดสงครามเขาก็แย่งชิงความชอบธรรม ถ้าเป็นฝ่ายธรรม ธรรมเป็นผู้พ่ายแพ้ ถึงชนะไปก็ไม่ได้ความชอบธรรม

แต่ถ้าเป็นผู้ที่มีความชอบธรรมแล้วชนะศึกด้วย ความชอบธรรมๆ เราแสวงหาความชอบธรรมกันไ้ แต่ในหัวใจของเรา เราต้องการทางโลก ถ้าทางโลกเราต้องมีหน้าที่การงานของเรา นะ มันเป็นเรื่องธรรมดา

ดูพระเจ้า พระเจ้าก็มีหน้าที่การงาน แม้อยู่กับโลก องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางธรรมวินัยนี้ไว้ ภิกษุภิกษุอาจารย์ เลี้ยงชีพด้วยปัสัแข้ง

คำว่า “เลี้ยงชีพด้วยปัสัแข้ง” ชีวิตนะ ชีวิตเลี้ยงไว้ๆ เรามีหน้าที่การงาน บัจจัย ๔ เราก็เพื่อดำรงชีพไ้ พระก็ต้องมีชีวิต แต่ชีวิตของพระ ชีวิตของพระบิณฑบาตเลี้ยงชีพ เลี้ยงชีพไว้ทำไม เลี้ยงชีพไว้เพื่อทุกข์เพื่อยากไขไ้ใหม่ เลี้ยงชีพไว้ตรอมหัวใจหรือ มีแต่ความตรอมตรม มีแต่ความเครียด

นี่เลี้ยงชีพไว้ เลี้ยงชีพไว้แล้วแสวงหา เลี้ยงชีพด้วยจิตใจที่ขึ้นบาน เห็นใหม่

เราเกิดเป็นมนุษย์นี้เป็นอริยทรัพย์ เพราะมนุษย์มีกฎหมายคุ้มครอง สัตว์โลก สัตว์มันเกิดมา เดียวนี้เวลาคนตีหมาตีคูกุนะ หมากัดคนไม่เป็นไร กฎหมายคุ้มครอง เออ! เวลาไปตีหมาเนี่ยยุ่งเลยนะ แต่หมามันกัดคนนั้นเพราะเอ็งเซ่อ เซ่อเอง

เราเกิดเป็นมนุษย์มันมีคุณค่าๆ ในบรรดาสัตว์สองเท้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ประเสริฐที่สุด เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ เวลาบวรลัทธิธรรมๆ เทวดา อินทร์ พรหมมาฟังเทศน์องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เทวดา อินทร์ พรหมเห็นว่ามีคุณค่าๆ

เราก็เห็นว่ามีคุณค่า เพราะอะไร เพราะเวลาเราทำคุณงามความดี กรรมจำแนกสัตว์ไ้เกิดต่างๆ กัน ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว สุกโต คนที่อยู่ในปัจจุบันนี้จิตใจที่เป็นธรรมขึ้นมามันมีสุกโต

ในหัวใจดวงนี้ แล้วตายมันจะไปไหน คนที่มีความทุกข์ยากในหัวใจมันบีบคั้นในหัวใจนี้ มันมีแต่ความบีบคั้น ตายแล้วมันไปไหน

เวลาเป็นเทวดา อินทร์ พรหม เทวดา อินทร์ พรหมเขาก็มีอายุขัยของเขา ผลของวิญญูะ ผลของวิญญูะจะเกิดในภพใดชาติใดก็แล้วแต่มันมีการเกิดขึ้น ตั้งอยู่ แล้วดับไป มันต้องหมดอายุขัยแน่นอน เวลาหมดอายุขัยไปแล้วมันก็เวียนกลับมาๆ

แต่เวลาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้เราชวนชวาย เรามาวัดมาวากัน เรามาสร้างบุญกุศลของเราให้จิตใจเราเป็นธรรมๆ เป็นธรรมมันคืออะไร มันเป็นธรรมมันมีจุดยืนของมัน

ทำดีทำชั่ว คนเราเกิดมาถ้ารู้จักผิดชอบชั่วดี แค่นี้เราพอใจ รู้จักผิดชอบชั่วดี ถ้ารู้จักผิดชอบชั่วดี มันทำสิ่งใดมันคุยกันรู้เรื่องไง ถ้าไม่รู้จักผิดชอบชั่วดี เวลาพูดถึงมันพูดถึงการเสียหรือการได้ การเป็นประโยชน์หรือไม่เป็นประโยชน์ แต่ถ้ามันเป็นจริงๆ ขึ้นมา เราทำเพื่อเราๆ

คนเราเกิดมามันรากหญ้าทั้งนั้นนะ มันไม่มีใครคิดเสมอกันหรอก เวลาหลวงตาท่านออกมาโครงการช่วยชาติฯ เขาบอกไม่ใช่เรื่องของพระๆ

ไม่ใช่เรื่องของพระนะ ไอ้คนที่มันทำๆ เศรษฐกิจที่มันเสียหาย ก็เสียหายเป็นนักธุรกิจทั้งนั้นนะ ก็ต้องให้นักธุรกิจมันมารับผิดชอบ แล้วถ้านักธุรกิจมันมารับผิดชอบ คนไม่ตายหมดหรือคนมันตายหมดไปแล้ว นักธุรกิจมันมารับผิดชอบ

ท่านถึงบอกว่าไอ้ นั้นเป็นคำพูดของเขา เวลาคิดทางวิทยาศาสตร์คิดทางโลกมันมีการโต้แย้งทั้งนั้นนะ เวลาหลวงตาออกมาโครงการช่วยชาติฯ

มันไม่ใช่เรื่องของคน คนทุกข์ คนจนเขาไม่ได้ทำ ชาวไร่ชาวนาเขาไม่เดือดร้อนเลย แล้วเวลาเขาไปช่วยชาติๆ ก็ชาวนานั่นแหละ ห้าบาทสิบบาทมาจากชาวนาทั้งนั้น นักธุรกิจก็มีบ้าง

เขาบอกให้นักธุรกิจมารับผิดชอบเพราะมันทำให้ระบบเศรษฐกิจเสียหาย

แต่หลวงตาท่านบอก นั้นมันเรื่องของเขา เราเห็นแก่ชาติ มันไม่มีใครจะค้าจุนชาติได้ ท่านถึงเสียสละ เสียสละถึงความเป็นจริงในใจของท่านนะ เสียสละออกมาให้เขาเหยียบย่ำ เสียสละออกมาให้เขาดูถูกดูแคลน

แล้วคนที่มีคุณธรรม ทำไมเราต้องทอดตัวไปให้เขาเหยียบย่ำทำลาย แต่การทอดตัวไปเพื่อการเหยียบย่ำทำลายก็เพื่อชาติ เพื่อค้าจุนขึ้นมา เพื่อให้หัวใจของคนที่ยึดต่ำต้อย เพื่อให้หัวใจคนที่ไม่ใช่หลักมีเกณฑ์ให้มันได้มีโอกาส

คำว่า “มีโอกาสฯ” นะ ตอนนั้นเรามีสิ่งใดเราสามารถเสียสละเราเพื่อเข้าไปเป็นเงินทุนของชาติได้ ตอนนี้อย่าทำสิ ไม่มีสิทธิ์หรอก เป็นไปไม่ได้หรอก

นี่ไง ถ้ามีหัวหน้า หัวหน้าที่ดี เราแค่เดินตามหัวหน้านั้นยังทำกันไม่ได้เลย เดินตามหัวหน้านั้นยังคอยทิ่มคอยตำ มันยังไม่เห็นด้วยเลย

แต่ถ้ามันเป็นจริงๆ นะ ไม่ต้องมีหัวหน้านั้นก็คิดได้ อย่างเช่นเรา ปัจจุบันนี้หลวงตาท่านนิพพานไปแล้ว มันมีแต่สมองเราที่เหลือะ มันจะโง่ฉลาดก็ตัวเรา จะเอาตัวเราให้รอด ถ้าเอาตัวเราให้รอด รอดที่ไหน

จะมีสิ่งมีชีวิตขนาดไหน ทุกข์จนเข้าใจขนาดไหน นอนอยู่ในโลง นอนอยู่ในโลงหมด ยิ่งใหญ่ขนาดไหนก็นอนอยู่ในโลง มันเอาตัวรอดหรือ รอดที่ไหน ชีวิตนี้มีการพลัดพรากเป็นที่สุดถึงที่สุดแล้วเราต้องตายจากภพชาตินี้ไป ถ้าจากภพชาตินี้ไป เรามีสิ่งใดเป็นสมบัติของเราบ้าง

ถ้ามีสมบัติ มาวัดมาวามาเสียสละ เสียสละนี่สุดๆ ร้อนๆ เวลาจะเคลื่อนไปอีกทีสิบปี ใจของนี่ไม่มีบุญไม่มีเนาไม่มีเสีย เพราะอะไร เพราะเราได้เสียสละออกไป เราเสียสละออกไปมันฝังลงไปทีใจของเรา นี่ว่าเป็นเป็นทิพย์ฯ แกงจืดก็ไม่มีวันบูดวันเนา แกงไม่มีวันบูดวันเนา แกงก็คือแกง แต่ภาพที่เห็น ภาพที่เห็นนี่วิญญูญาณหาร ช้ำแล้วช้ำเล่า คนที่สร้างสมบุญญาธิการมากไปเกิดเป็นเทวดา

พระอินทร์มาใส่บาตรพระกัสสปะเพราะเหตุนี้แหละ พระอินทร์ปกครองเทวดา แต่เทวดาเขามีแสงที่ยิ่งใหญ่กว่านี้ น้อยออกน้อยใจ

พระกัศสปะเข้าฉานสมาบัติ จะโปรดคนทุกข์คนจน คนรวยมีคนสนใจมันมากมายอยู่แล้ว ไฉนนักเศรษฐกิจมีคนเดียวแลมันเยอะเยอะ ไฉนทุกข์คนจนไม่มีใครดูแลหรือ ทานก็ปรารถนาไปโปรดคนจนไฉ

ใครได้ใส่บาตรพระที่ออกจากฉานสมาบัติมา สมาบัติ ๘ มันจะได้บุญกุศลมาก พระอินทร์ปลอมตัวมาเป็นนายช่างทอหูก เป็นคนจนไฉ

พระกัศสปะเดินผ่านไปทำมองไม่เห็น สุดท้ายแล้วเอามาใส่บาตร ที่นี้พระอินทร์ใส่บาตร

คนรวยขนาดไหนนะ ความเป็นอยู่ของเขา มันปิดไม่มีติดหรือ เวลาใส่บาตรมา อาหารนั้นมันไม่เหมือนของคนจนไฉ เพราะคนจนแต่จิตใจมันยิ่งใหญ่ใช้ไหม อยากจะทำคุณงามความดีของเรา พอใส่บาตรไป พอของตกบาตรรู้เลยว่าไม่ใช่

กำหนดดู “มหาบพิตร มหาบพิตรอย่าชี้โก่งลิ ใฉนี้เขามาโปรดคนจน”

พระอินทร์บอกเลย ผมนี่จน จนเพราะอะไร จนเพราะเป็นผู้ปกครองเขา แต่ผู้ที่ได้ปกครองนั้นแสงมันยิ่งใหญ่มากกว่า แสงมันมีมากกว่า ลูกน้องที่มีกำลังที่ดีกว่า นี่เพื่อมาสร้างบุญกุศลเพื่อให้ตัวเองมีแสง มีแสงคือว่ามีสมบัติมีบารมีที่ยิ่งใหญ่ แล้วใส่บาตรมาเพื่อเหตุนี้ไฉ นี่เวลาคนที่มีความปัญญา พระอินทร์ยังบอกว่าจนเลยนะ

ไฉ้เรานี้แหล่! รวยมาก เก่งมาก ปัญญาเลอเลิศ อู๋! สุดท้าย...คนมันล้านี้ไม่ได้ก็เป็นอย่างนี้ไฉ

ถ้าคนล้านี้ได้มันสร้างบุญกุศลของเขา ถ้ามันคนทุกข์คนจน คนทุกข์คนจนเขาปรารถนาคนทุกข์คนจนแต่มันจนอะไรละ จนด้วยสมบัติ จนด้วยสติปัญญา จนด้วยอำนาจวาสนา จนด้วยโอกาส จนอะไรละ

แต่ถ้ามันเป็นความจริงๆ ขึ้นมา เราสร้างของเรา

หลวงตาท่านสอนประจำ เวลาคนที่สอนประจำนะ ใครจะดีใครจะชั่ว เขาแข่งดีแข่งชั่ว เขาแข่งชิง เรื่องของเขา เราจะทำความดีไว้

เราทำความดีของเราเพราะเรามีสติปัญญาของเรา กรรมจำแนกสัตว์ให้เกิดต่างๆ กัน เราจะทำคุณงามความดีของเรา

คุณงามความดีของเราทำแล้วไม่มีใครเห็น ทำแล้วไม่มีใครรับรู้ด้วย ในหลวงรัชกาลที่ ๙ บอกว่าปิดทองหลังพระๆ ความดีคือความดี ทำที่ไหนก็เป็นความดี จะคนเห็นหรือไม่เห็นนั่นมันเรื่องกิเลสแล้ว

แต่ถ้าทำความดีแล้วไม่ได้ดีๆ ทำดีไม่ได้ดี เห็นไหม เวลาพระปฏิบัติบ่อยใจเลย เวลาอุตุคงไป นี้นักปฏิบัตินะ อยู่ในป่าในเขา ข้าวก็ไม่กิน ไม่มีใครดูแลเลย ทำดี อย่างนี้ไม่ทำแล้ว ออกไปป๊อดอยู่ในตลาดดีกว่า ในตลาดบิณฑบาตลำบากบาตรเลย นี่ถ้าจิตใจมันอ่อนแอคิดอย่างนั้นนะ

แต่ถ้าเป็นความจริงนะ หลวงตาท่านออกอุตุคงนะ หาแต่บ้านน้อยๆ สองหลังสามหลังก็พอ ถ้าบ้านมันเยอะขึ้นมา บ้านเยอะคืออาหารก็ต้องมากขึ้น อาหารมากขึ้น

ถึงเวลาแล้วเขาทำบุญตักบาตรแล้ว ธรรมดาคนทุกข์คนจนใช้ไหม เขาก็หวังที่พึ่งเขาก็มาปรึกษาหารือใจ ต้องรับแขกใจ

ท่านบอกว่า ไร่บ้านใหญ่ๆ มันเป็นภาระในการภาวนาของเรา เราหาแต่บ้านน้อยๆ แค่อสองหลังสามหลังก็พอ ขอให้มีความตักบาตรดำรงชีพเท่านั้นพอ

เราหาเอง เรามีสติปัญญา เราเป็นคนกำหนดชีวิตของเราเอง เราหาเองว่าเราจะสะพายบาตร สะพายกลดเข้าป่า เข้าป่าไป ป่ามันก็มีแต่ป่ามีแต่เขาทั้งนั้นนะ มันจะเอาอะไรมาอุดมสมบูรณ์ ก็เราตั้งใจเอง เราแสวงหาเอง เราต้องการเอง แล้วจะไปน้อยใจอยู่ในป่าบ้าบอคอแตกอะไร ถ้าสติปัญญาไม่เท่าทันมันก็คิดอย่างนั้นนะ

ถ้าคนมีสติปัญญามันควบคุมตัวเอง สติปัญญาๆ เข้าป่าเข้าเขาไปก็เข้าไปเพื่อฝึกหัดสติปัญญาของเรา ถ้าเพื่อฝึกหัดสติปัญญาของเรา พยายามค้นคว้าหาใจของตน ถ้าหาใจของตน ถ้าจิตมันสงบได้ สมถกรรมฐาน ฐานที่ตั้งแห่งการงาน

ฐานที่ตั้งแห่งการงาน งานอะไร งานการหรือภพหรือชาติ ไม่ใช่งานประกอบสัมมาอาชีพ ไม่ใช่งานทางโลกๆ เราอยู่กันนี้งานทางโลกๆ ทั้งนั้น

ฉะนั้น เยาวชนของเรา ประชาชนของเราเกิดมา เกิดมาจากโลก เราอยู่กับโลก อยู่กับโลกก็เพื่อสังคมโลก สังคมโลกมีศีล มีสมาธิ มีปัญญาขึ้นมา มันเป็นเรื่องวิวัฒนาการที่ดี พระพุทธศาสนาสอนให้คนเป็นคนดีๆ แต่เวลาถ้าเอาจริงเอาจังขึ้นมามันต้องค้นเข้าไปที่ใจของตน

ใจของตนๆ ปฏิสนธิจิตๆ จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ เกิดซ้ำเกิดซาก เกิดเป็นเรา

ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า ถ้าใครจำชีวิตของตนได้ ถ้าเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ สิ่งที่เราเสียใจ ร้องไห้ ทุกข์ใจ เหงื่อใจ น้ำตาของเรามากกว่ามหาสมุทรอีกมากกว่ามหาสมุทรอีก นี่การเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะไง

สิ่งที่เราจะมาเวียนว่ายตายเกิดของเรา สิ่งที่เป็นสังขารหรือธาตุๆ ธาตุมันคืออะไร ธาตุคือธาตุไทยไชโย เตียวโอสัญชาติ โอสัญชาติได้ชาติใหม่ นี่มันสมมุติทั้งนั้นนะ

กฎหมายมาจากวินัยพระทั้งนั้นนะ คำบาตร การคว่ำต่างๆ มันมาจากธรรมวินัยทั้งนั้นนะ ถ้ามาจากธรรมวินัย ใ้มนั้นมันเรื่องโลกทั้งนั้นนะ

ถ้าเรื่องจริงๆ จิตนี้เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ สิ่งที่เกิดมา เกิดมาจากพ่อจากแม่ แต่จิตที่มันเกิด จิตมาจากไหน

หลวงพ่อท่านบอก ของมันมีมันถึงเกิดได้ ถ้าของไม่มี จะเอาอะไรมาเกิด สิ่งที่มีมันจะเกิด มันต้องมีเหตุมีปัจจัย ใ้ปัจจัยที่ทำให้เกิดมันมี ถ้ามันไม่มีจะให้เกิด เราก็ไม่มีสิ

บางคนเป็นหมันไม่มีลูก เขามีเพศสัมพันธ์ของเขาเหมือนกันแต่เขาไม่มีลูกไม่มีเต้า ใ้ของเรามีแล้วมีแล้ว คนไม่พร้อมมีแล้วเอาไปทิ้งถึงขยะอีกด้วย

แต่ชีวิตเราสำคัญ เวลาเกิด ใครเกิด จิตนี้พาเกิด จิตเพราะมีเวรมีกรรมมันขับไล่ของมันถึงเกิด พอเกิดขึ้นมา แต่มันได้บุญกุศลถึงได้เกิดเป็นมนุษย์นะ ยังดีไม่เกิดอยู่ในฟาร์มไก่ ๔๕ วันเท่านั้นนะชีวิตเรา เกิดมาชีวิตกู ๔๕ วัน เชือด เชือด

นี่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะเกิดซ้ำเกิดซ้ำๆ แต่เวลาได้เกิดเป็นมนุษย์ ได้มาเกิดเป็นมนุษย์มีสติปัญญาขึ้นมา มีสติปัญญาเพื่อความเป็นมนุษย์ใหม่

มนุษย์สมบัติ จะเกิดเป็นมนุษย์มีศีล ๕ คำว่า “ศีล ๕” นะ คนเกิดมาแล้วถ้าชีวิตยืนยาว ศีลเขาสมบูรณ์มา คนเราอายุสั้น อายุต่างๆ อุบัติเหตุต่างๆ เรื่องกรรม

เขาบอกว่า โอ้โฮ! อุบัติเหตุคือกรรม

มันไม่ใช่กรรม มันเป็นอุบัติเหตุๆ มันเป็นกรรมตรงไหน มันเป็นกรรม มันเป็นอุบัติเหตุ ถ้ามันไม่ประมาทมันจะเป็นกรรมใหม่ แล้วอุบัติเหตุ ดุสิ แหม! เครื่องรางดีมาก รอดพ้นมาจากอุบัติเหตุ โอ้โฮ! รอดตายๆ

เดี๋ยวก็ตาย ไม่พ้นหรอก สัจธรรม สัจธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าต่างหาก เวลามันสำรอกมันคายออกไป อะไรมันตาย ก็เลสมันตายไป

เวลาหลวงตาท่านภาวนาของท่าน เวลามันจะเป็นจะตาย ถ้าเราลูก ก็เลสก็ชนะ แต่ถ้าเราต่อสู้กับมัน เวลาอดอาหารไป เวลาพิจารณาไป เวลาต่อสู้กับกิเลสของตนเข้าไป กิเลสของตนๆ กิเลสของตนคืออะไร

จิตสงบแล้วมันเห็นสติปัฏฐาน ๔ ตามความเป็นจริง มันได้จับกิเลสของตนขึ้นมาพิจารณา เวลาพิจารณาขึ้นมา เวลาพญามารเป็นเจ้าวัฏจักร มันมีลูกมีหลานของมัน มีนางตัณหา มีนางอรดี มีความโลภ ความโกรธ ความหลง มันมีลูกมีหลานของมันเป็นชั้นเป็นตอนขึ้นไป เวลาพิจารณาไปเห็นการกระทำของมัน เห็นว่าเรานี่โง่เง่าเต๋าคุ่นให้มันหลอก ให้มันชี้หน้า ให้มันครอบงำ นี่เวลาจับแล้วมันพิจารณาของมัน เวลามันทำลายของมัน ฆ่าของมัน เวลามันตาย อะไรตาย

กิเลสตาย เวลากิเลสมันตาย นี่มันปัจจุตัง สันติภูมิโก เห็นชัดๆ กิเลสตายเป็นตัวๆ มันพลิกศปกิเลสพิจารณาเลยว่ามันมีอะไรของมัน นี่ถ้ามันเป็นจริง ถ้ามันเป็นจริงมันเป็นจริงในใจดวงนี้ ถ้าใจดวงนี้ เราถึงแสวงหาใจของตน แสวงหาใจของตนไป

เรามาบวชเป็นพระ บวชเป็นพระแล้วเราจะแสวงหา ถ้ามันอยู่ที่คลุกคลี อยู่ทีอบอุ้นขึ้นไป มันนอนใจ เราก็ออกไปที่สงัดที่วิเวก ที่มันอันตราย พออันตรายขึ้นมามันไม่กล้านอนใจ ไม่กล้า

นอนใจมันก็ตื่นตัว ตื่นตัว การหายใจเข้าลึกๆ หายใจออกลึกๆ โธมันตั้งใจของมัน พอดตั้งใจของมัน เวลาสงบจริงๆ ตัวมันเองสงบจริงๆ ขึ้นมา

ไม่ใช่ไปอ้างอารมณ์ว่างๆ ว่างๆ มันไม่สงบนะ มันอ้างว่าว่าง คิดให้ว่าง นี่สัญญาอารมณ์ทั้งสิ้น มันเป็นสอง สองมีผู้รู้กับมีอารมณ์ความรู้สึก

แต่ถ้ามันเป็นหนึ่ง เป็นหนึ่งมันสงบเข้ามา นี่สมถกรรมฐาน ฐานที่ตั้งแห่งการงาน

เวลาฐานที่ตั้งแห่งการงานยกขึ้นวิปัสสนา ยกขึ้นไม่ค่อยได้ ส่วนใหญ่ยกขึ้นไม่ค่อยได้ หรือยกไม่ได้เลย ยกไม่ได้เพราะมันไม่มีอำนาจวาสนา

คำว่า “อำนาจวาสนา” นะ คุณก็ฟ้าสี นักก็ฟ้าค่าตัวเป็นหมื่นๆ ล้าน คนคนหนึ่งซื้อขายกันเป็นหมื่นล้าน สี่พันล้าน ห้าพันล้าน แล้วมันมีกี่คนนะ นักก็ฟ้าอาชีพมีมหาศาลเลย ไร่ค่าตัวที่เป็นหมื่นล้านเดี๋ยวนี้มีแล้ว คนคนหนึ่งมีค่าตัวหมื่นล้าน

สิ่งที่มันแสวงหา มันแสวงหาของมันได้ เห็นไหม สิ่งที่เป็นความจริงๆ เราทำจริงขึ้นมา มันจะมีอำนาจวาสนามากน้อยแค่ไหน ถ้ามีอำนาจวาสนามากน้อยแค่ไหน ถ้าเราจับต้องได้ เราเป็นไปได้ เราจะเป็นธรรมทายาท ทายาทโดยธรรม ทายาทโดยธรรมไม่ใช่ทายาทโดยกิเลส

ทายาทโดยกิเลส ถ้าไม่มีความละเอียด มันปลิ้นปล้อน กะล่อน หลอกหลวง แล้วเวลาพูดก็พูดธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า “พุทธพจน์ๆ พุทธพจน์นะ”

พุทธพจน์ พุทธะจันคือคำพูดของพระพุทธรเจ้า พวกเอ็งห้ามเถียง ต้องฟัง ต้องฟัง

แต่กาลามสูตร องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนไว้เลย ไม่ให้เชื่อ อย่าเชื่อแม้แต่อาจารย์ของตน อย่าเชื่อ อาจารย์ของตนสอนมากน้อยแค่ไหนให้สังเกต ให้เอามาเทียบเคียง ให้มันเป็นจริงขึ้นมาของเราหรือไม่

ถ้าเป็นจริงขึ้นมาไม่ใช่ อริยสัจมีหนึ่งเดียว จิตนี้กลั่นออกมาจากอริยสัจ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ ...นิโรธๆ มรรค

นิโรธคือการดับ ดับด้วยอะไร

ศาสนาพุทธมันมีอยู่จริง สัจธรรมมันมีอยู่จริง ตำราก็มีอยู่จริง แต่ผู้ที่ปฏิบัติจริงล่ะ

ผู้ที่ปฏิบัติจริงมันเป็นความจริง นี่ไง เวลาภคัตริย์ที่บอกว่าสุขหนอๆ สุขที่นี้ไง วิมุตติสุข จบแล้ว ก็เลิกลา จบแล้ว สิ่งใดๆ จะเข้าไปสู่สัจธรรมอันนั้นไม่ได้เลยแม้แต่เม็ดหินเม็ดทราย เหนือโลกทั้งหมด เหนือโลกเหนือวิญญู

นี่ผลของวิญญูนะ เราเวียนว่ายตายเกิดในวิญญู เราเกิดเป็นมนุษย์ สังคมประเพณีนี้ เรายังชื่นชมประเทศจีนนะ แต่เดิมมันน่าสังเวช ญาติพี่น้องกันไป ขนของกันไป เอาไปเจือจาน เขา

เดี๋ยวนี้ละ เขาบอกเลย ประเทศไทยประเทศจนๆ เขาร่ำรวยขึ้นมา เห็นไหม

เราชื่นชมเขามาก เราชื่นชมที่เขาพัฒนาของเขาได้ คนเป็นพันๆ ล้านคน คนที่ทุกข์ที่จนที่ ทุกข์ยากจนเป็นผู้ที่มีอยู่มีกินออกเพียวรอบโลก

เราประเทศที่เจริญอยู่แล้ว ตั้งแต่สมัยไหนเราก็เจริญรุ่งเรืองกับเขามาตลอด ถอยหลังไปเรื่อย นี่มันแตกต่างกันนะ ถ้ามันแตกต่างกัน เราคิด ถ้ามีสติมีปัญญา มันคิดมันพิจารณาได้ ทั้งนั้นนะ ถ้ามันพิจารณาได้นะ

แล้วถ้าเราเสียสละอยู่คนเดียว ประเทศชาติมันเจริญตรงไหนละ เราเสียสละอยู่คนเดียว คนอื่นมันก็ขี้โกงอยู่นั่นละ เราไม่ได้เจริญสักที

เราทำของเรา เราทำของเราเป็นแบบอย่าง ถ้าไม่ทำของเราละ เราก็มีจุดยืนของเรา แต่ จุดยืนทางธรรมนะ ทางธรรมกับทางโลก

โลกต้องมีการเจริญรุ่งเรือง ต้องมีความอยู่สุภาพกาย สุขภาพจิต ความเป็นอยู่ที่เป็นสุข ธรรม ธรรมคือการเสียสละ คือการปล่อยวาง คือการละ แล้วเวลาทางสังคมเราก็ต้องดูแลต้อง ช่วยเหลือ

แต่เวลาทางพระล่ะ เวลาทางพระเขาคุณะ คุณี ทหารดีหนึ่งประเภทหนึ่ง ดีหนึ่งประเภท หนึ่งนั้นนะล้วงเลย ใบดำ ใบแดง นี่ก็เหมือนกัน พระเราเขาก็ดูผู้นำที่ดี ถ้าผู้นำที่เป็นตัวอย่าง รู้ๆ ทั้งนั้นนะ ทุกคนมีตา ทุกคนมีหูมีตาแต่หัวใจมันไม่ยอมรับ มันไม่ยอมรับว่าดีหรือชั่ว

แต่ถ้าความเป็นธรรมๆ มันยอมรับ แล้วยอมรับก็แสวงหา นี่ไง นี่ทางธรรม เวลาครูบาอาจารย์ที่เป็นธรรมๆ ท่านจะใช้ชีวิตของท่านเป็นแบบอย่างเป็นตัวอย่าง การกระทำที่ดี ถ้ามันเป็นความจริงต้องแสดงออกมาเป็นธรรม ไม่แสดงออกมาเป็นโลก ออกมาเป็นโลกก็ธุรกิจใจ ธุรกิจบุญ ทำแล้วได้บุญเยอะๆ

แต่ถ้าของเรา เรามีสัจจะมีความจริง เราเสียสละเพื่อเรา ทำไปแล้วเราภูมิใจในการกระทำของเรา ความภูมิใจในใจของเรานะ แล้วเราตั้งสติแสวงหาทำความจริง ถ้ามันคิดได้ มันหาได้นะ มันจะย้อนกลับเข้ามาข้างใน

ข้างนอกเราพอแล้ว เราหาของเราได้ แต่ข้างในเราแสวงหาของเราอยู่ แล้วถ้าได้นะ ถ้าผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นตถาคต เราจะซาบซึ่งธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราจะเคารพพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ที่เป็นสัจจะตามความเป็นจริง แล้วในหัวใจเราเด่นดวงตลอด เด่นดวงนะ อยู่กับโลกโดยไม่ติดโลก อยู่กับโลกด้วยความเมตตาความสงสารนะ เพราะเราก็ทุกข์ยากมาก่อน

ใครไม่เคยภาวนา ยังไม่รู้หรอกว่าคนที่ภาวนาทุกข์ยากแค่ไหน วิธีการปฏิบัติเอาชนะตน มันลำบากแค่ไหน มันต้องเอาชนะตนให้ได้ แล้วทำมาแล้วมันจะไปแสวงหาสิ่งนั้นอีกทำไม คนที่เอาชนะตนเองได้ เราพยายามทำของเราเพื่อประโยชน์หัวใจดวงนี้ เอวัง